

THE BOOK OF
D A N I E L
God's Sovereignty vs Man's Vanity

Somo la Agano la Kale: Kutoka 13:17-21

Agano Jipyä: Mathayo 26:57-67

**Kitabu cha Danieli
“Watawala Wawili Wajao wa Ulimwengu”
Danieli 7:1-8:27**

Wayne J. Edwards, Mchungaji

Kitabu cha Danieli ndicho cha kwanza kati ya “vitabu vya apocalyptic.” Ni kitabu cha kwanza cha Biblia kutoa ujumbe wa kinabii wa wakati ujao kupitia ishara na mifano.

- Neno "apocalyptic" linamaanisha "kufunua," kufichua au kufichua maarifa ambayo hapo awali yalifichwa, kufichwa au kufichwa.
- Mungu, na Mungu peke yake, ndiye anayejua siku zijazo. Kwa hiyo, ni Mungu pekee anayeweza kutangaza mwisho tangu mwanzo. (Isaya 46:9-11)
- Hata hivyo, Mungu alifunua sehemu za mpango Wake wa ukombozi kwa watu wachache, ambao Aliwaita na kuwawezesha

kuufunua kwa wengine kwa maneno, kwa kuonekana, katika baadhi ya matukio, kwa macho, lakini katika matukio yote kwa

maandiko - kuandika ukweli kwa vizazi vijavyo.

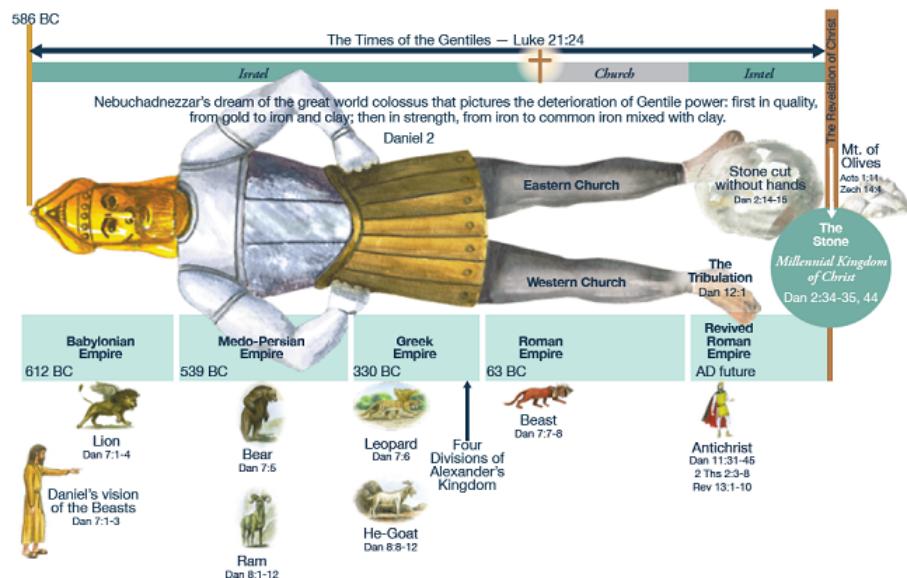
- Wanaume hao wanaitwa "manabii" - sio wale wanaotabiri yajayo; manabii wa uwongo ambaa wanawapoteza wengine kwa uwongo wao, lakini wale wanaoitangaza kweli aliyofunulia Mwenyezi Mungu.

Mnamo mwaka wa 597 KK, Danieli, kijana wa Kiyahudi, asiyezidi umri wa miaka 14, alichukuliwa kutoka kwa familia yake huko Yerusalem, akasafirishwa hadi jiji la kipagani la Babeli ili kuzoezwa kumtumikia mfalme mwovu, Nebukadneza.

- Kupitia mfululizo wa matukio ya miujiza, Danieli alitambua kwamba Mungu aliyempenda hakuwa tu amehifadhi maisha yake bali alikuwa amemweka katika nafasi ya kuwa mojawapo ya sauti kuu za kinabii.
- Katika kipindi chote cha miaka 70 ya utumwa wake, Danieli aliandika matukio yote ya kihistoria, pamoja na mafunuo yote ya kinabii aliyopokea kutoka kwa Mungu.
- Kitabu cha Danieli ni ramani ya Mungu ya unabii wote - ni ratiba ya mpangilio wa kila tukio kuu la kinabii, lililopita, la sasa na la wakati ujao.
- Katika sura ya 1-6, Danieli alieleza kwa kina historia ya Waembrania, akatangaza sababu ya utumwa wao, na kueleza wakati wao ujao chini ya utawala wa Milki nne za Ulimwengu za Wasio Wayahudi.
- Katika sura ya 7-12, Danieli alieleza sifa za kibinadamu za milki hizo, ambazo viongozi wake wanetawala dunia hadi falme za ulimwengu zitakapokuwa Ufalme wa Bwana wetu na Yesu Kristo arudi kama Mfalme wa Wafalme na Bwana wa Mabwana.
- Unabii wa Danieli 7-12 unafunua ukweli kuhusu mpango wa Mungu kwa vizazi. Wale wanaojua ukweli kuhusu siku zijazo, wanaweza kukaa kwa utulivu katika sasa.

Daniel's Prophetic Timeline

(Daniel 2, 7, 9-12)

"Pepo nne za mbinguni zilitikisa bahari kuu."

- Danieli aliona milki zile zile mne za ulimwengu kama alivyokuwa ametafsiri kutoka kwa sanamu ya Mfalme Nebukadneza - kila moja ikijitahidi kupata mamlaka ya ulimwengu, utawala wa ulimwengu, na ukuu wa ulimwengu.
- Bahari Kuu ilikuwa Mediterania - falme zote za ulimwengu zimeshikilia, au zitashikilia, eneo kwenye pwani ya Mediterania.

"Wanyama wakubwa wanne wanapanda kutoka baharini."

- **Simba mwenye mbawa za tai** - Ufalme wa Babeli - 605 BC hadi 539 BC
- **Dubu aliyeinuliwa akiwa na mbavu tatu mdomoni** - Milki ya Umedi na Uajemi - 539 KK hadi 331 KK.
 - Danieli 8:3 na kuendelea – kondoo mume mwenye pembe mbili – Umedi na Uajemi. Mbuzi - ufalme wa Ugiriki
 - **Chui mwenye mbawa nne mgongoni, na vichwa vinne** - Dola ya Kigiriki - 331 BC hadi 168 BC.
 - **Mnyama wa kutisha na wa kutisha mwenye meno ya chuma** - Dola ya Kirumi - 168 BC hadi 476 AD - kuwa katika mwisho wa wakati wa Mataifa.

"Pembe ndogo yenye macho ya mwanadamu na kinywa kinachosema maneno ya fahari."

- Baada ya kunyakuliwa kwa Kanisa, kiongozi atatokea kati ya mataifa 10, yaliyohuishwa na Milki ya Roma ili kutawala ulimwengu hadi Yesu atakaporudi. Mtu huyu atakuwa mpinga-Kristo.
 - Danieli 8:22 BHN - Mfalme atainuka ambaye atajitukuza moyoni mwake na kuwaangamiza wengi, lakini atavunjika pasipo uwezo wa kibinadamu.

Angalau sehemu ya unabii wa ile "pembe ndogo yenye kinywa cha fahari" ilitimizwa na Antioko Epiphanes.

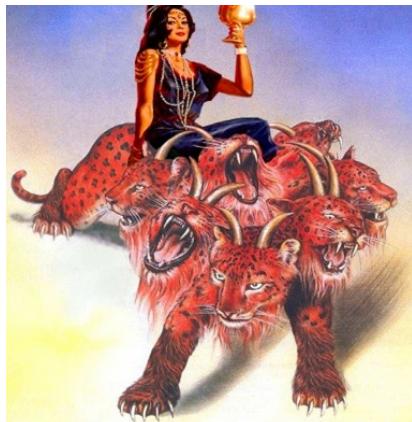
- Chuki yake kwa Wayahudi ilimfanya awashurutishe kuacha ibada yao kwa Mungu na kuleta dhabihu na matoleo yao kwa miungu ya Wagiriki.
- Alichinja nguruwe kwenye madhabahu ya Hekalu, akasimamisha madhabahu ya Zeu, na kuwataka Wayahudi waabudu mungu wa uwongo.
- Wayahudi walipoasi, aliwachinja wengi wao, na kuwalazimisha wale wengine kula nyama ya nguruwe.

Hata hivyo, Antioko alikuwa "mfano" wa kiongozi wa ulimwengu ambaye angekuja, ambaye chuki yake mbaya kwa Wayahudi itapita ukatili wake. Mtu huyu atakuwa: "Pembe ndogo" ya Danieli 7 na 8 , "mtu wa dhambi" wa 2 Wathesalonike 2 , "mnyama" wa Ufunuo 13 , na "Mpinga-Kristo" wa 1 Yohana 2

Ufunuo wa Danieli	Ufunuo wa Agano Jipyä
Vs. 24 Atakuwa na nguvu nydingi, lakini si kwa uwezo wake mwenyewe.	Ufunuo 13:2 "Na yule mnyama niliyemwona alikuwa mfano wa chui, yule joka akampa nguvu zake, na kiti chake cha enzi, na uwezo mwingi.
Vs. 24 Atasababisha uharibifu wa ajabu na atafanikiwa katika jambo lolote analofanya.	Ufunuo 13:3-4 BHN - Ulimwengu wote ukamstaajabia yule mnyama; Ni nani awezaye kufanya vita naye?
Vs. 24 Atawaangamiza mashujaa na watu watakatifu	REV 13:7 Naye akapewa kufanya vita na watu wa Mungu na kuwashinda.
Vs. 25 Atasababisha udanganyifu ufanikiwe, naye atajiona kuwa bora.	Ufunuo 13:5 , 13-14 Yule mnyama akapewa kinywa cha kunena maneno ya majivuno na ya makufuru... Hufanya ishara kubwa...
Vs. 25 Watakapojisikia salama, atawaangamiza wengi na kusimama dhidi ya mkuu wa wakuu	2 Wathesalonike 2:3-4 , 9-10 mtu wa kuasi... ambaye hupinga na kuijinua juu ya kila mtu aitwaye mungu au kitu cha kuabudiwa... Kuja kwake yule muasi ni kwa utendaji wa Shetani kwa uwezo wote na ishara na maajabu ya uongo, na kwa udanganyifu wote mbaya kwa wanaopotea.
Vs. 25 Hata hivyo ataangamizwa, lakini si kwa nguvu za kibinadamu.	1 Wathesalonike 5:2 Wakati watu wanaposema, "Kuna amani na usalama;" ndipo uharibifu utakapowajia ghafula, kama vile utungu umjiavyo mwenye mimba, nao hawataokoka. Ufunuo 19:19 Kisha nikamwona yule mnyama na wafalme wa dunia wamekusanya pamoja na majeshi yao wafanye vita na yeze aketieye juu ya farasi (Yesu, Mfalme wa Wafalme).
	2 Wathesalonike 2:8 Yule mwasi atafunuliwa, ambaye Bwana Yesu atamwua kwa pumzi ya kinywa chake na kumwangamiza kwa kuonekana kwake.

**"Mtakapoliona chukizo la uharibifu lililonenwa na nabii Danieli,
limesimama katika patakatifu, walio katika Uyahudi na wakimbilie milimani.**

Mathayo 24:15

Kahaba wa Ufunuo 17 ni kanisa lililoasi wakati wa dhiki. Mnyama anayempanda ni Mpinga Kristo, pembe 10 ni watawala 10 wa Ufalme wa Kirumi uliohuishwa, ambao watatoa mamlaka yao kwa Mpinga Kristo katika vita vyake na Mwana-Kondoo.

Katika 2 Wathesalonike 2 , Mtume Paulo alisema Mpinga Kristo hawezi kufichuliwa hadi "yeze anayemzuia sasa atakapoondolewa.

- Roho Mtakatifu ndiye mzuia maovu katika ulimwengu wa leo
- Hata hivyo, hata Kanisa litakapoondolewa, Roho Mtakatifu ataendelea kuwavuta watu kwenye wokovu kupitia Yesu Kristo.
- Kulingana na Ufunuo 7:9-14 , umati mkubwa wa watu watampokea Kristo kama Mwokozi wao wakati wa Dhiki, na kulingana na Yohana 6:44 , hakuna mtu anayeweza kuokolewa isipokuwa tu kuchorwa na Roho Mtakatifu.

Katika Danieli 7:9 na kuendelea , Danieli alisema alitazama mbinguni na kumwona Mungu Mwenyewe, ameketi kwenye kiti

chake cha enzi.

- Nywele zake na nguo nyeupe - usafi kabisa
- Jina lake la "Mzee wa Siku" - umilele kabisa
- Mto wa moto unaotiririka kutoka kwenye kiti cha enzi - hukumu kamilifu
- Vitabu vilifunguliwa ili kufunua kazi za kila mtu, ziwe nzuri au mbaya, ili Mungu atoe hukumu yake.

Daniel alisema aliona matukio makuu matatu yaliyosisimua roho yake:

- Mnyama huyo aliuawa na mwili wake ukatolewa kwa moto uwakao.
- Mnyama wa nne, kutia ndani Ufalme wa Rumi uliohuishwa, na ile pembe ndogo iliyozungumza maneno ya fahari, falme zao ziliondolewa. Katika Ufunuo 13:5 , na Ufunuo 19:20 , Yohana alisema Mnyama, Mpanga Kristo, na Nabii wa Uongo walitupwa wakiwa hai ndani ya ziwa la moto la kiberiti linalowaka milele.
- Mwana wa Adamu alipewa utukufu na mamlaka juu ya ufalme ili watu wote wa mataifa yote na lugha zote wamtumikie milele, kwa maana ufalme wake hautakuwa na mwisho.

UKWELI USIO NA WAKATI

**"Kwa kuwa Mungu alitangaza matukio ya wakati wa mwisho tangu mwanzo,
na Yeye alitufunulia matukio hayo katika Neno Lake,
kusudi letu linapaswa kuwa kutazama matukio yote ya ulimwengu kupitia
lenzi ya maandiko, na kuyatazama yakitimia, siku baada ya siku."**